

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

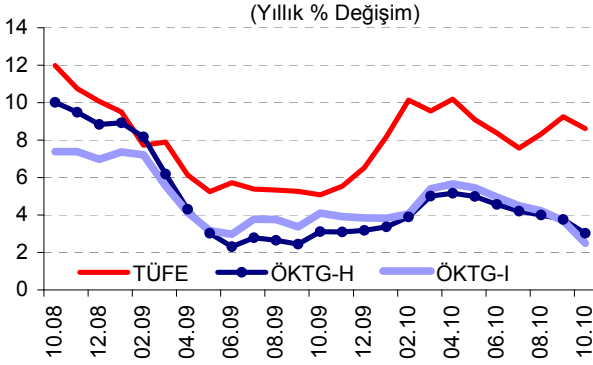
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2010

ÖZET...

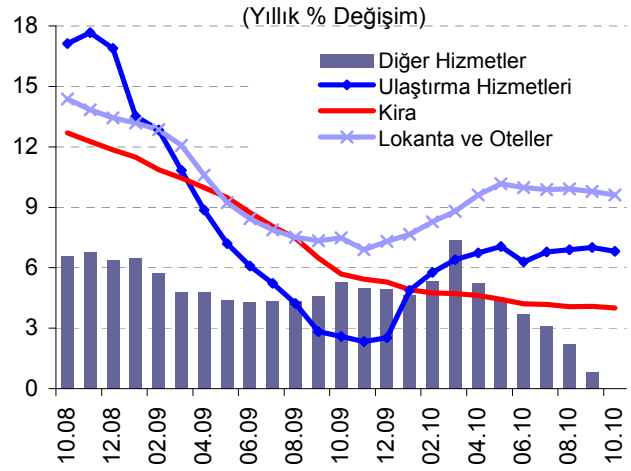
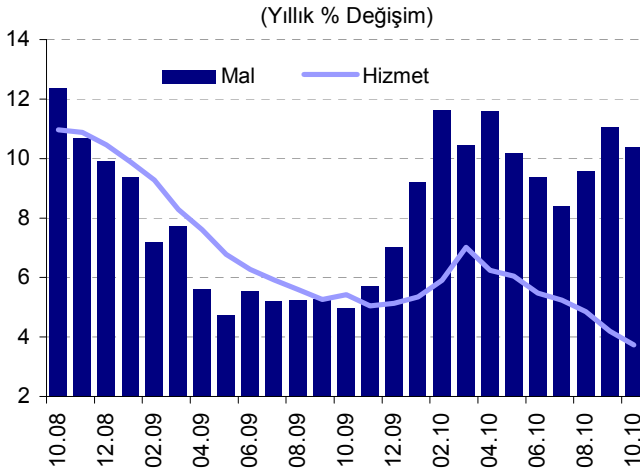
Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 1,83 oranında artmış, yıllık enflasyon 0,62 puan azalarak yüzde 8,62 olmuştur. İşlenmemiş gıda fiyatlarındaki yüksek oranlı artışların sürmesi enflasyondaki düşüşü sınırlamıştır. Gıda haricindeki alt gruplarda enflasyon genelde olumlu bir eğilim sergilemiştir. Hizmet grubu yıllık enflasyonundaki istikrarlı gerilemeye paralel olarak temel enflasyon göstergeleri orta vadeli hedeflerle uyumlu seyrini sürdürmüştür. Önümüzdeki aylarda enflasyonun kademeli olarak düşmeye devam etmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 1,83 oranında artmış, yıllık enflasyon 0,62 puan azalarak yüzde 8,62 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 3,02'ye, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 2,50'ye gerilemiştir.

Ekim ayında mal grubu fiyatları yüzde 2,36, hizmet grubu fiyatları ise yüzde 0,30 oranında artmıştır. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 10,37'ye, hizmet grubunda ise yüzde 3,73'e gerilemiştir.

Hizmet grubu yıllık enflasyonunda grup geneline yayılan istikrarlı yavaşlama Ekim ayında da devam etmiştir. Talep koşullarına görece daha duyarlı olan yemek ve ulaştırma hariç hizmet grubunda fiyatlar son üç ayda sabit seyrederken grup yıllık enflasyonu yüzde 1,24'e gerilemiştir. Haberleşme hizmetleri fiyatlarındaki azalış eğilimi sürmüştür. Öte yandan, et fiyatlarındaki yüksek artışların yemek hizmetleri fiyatlarını Ekim ayında olumsuz etkilediği gözlenmiştir.

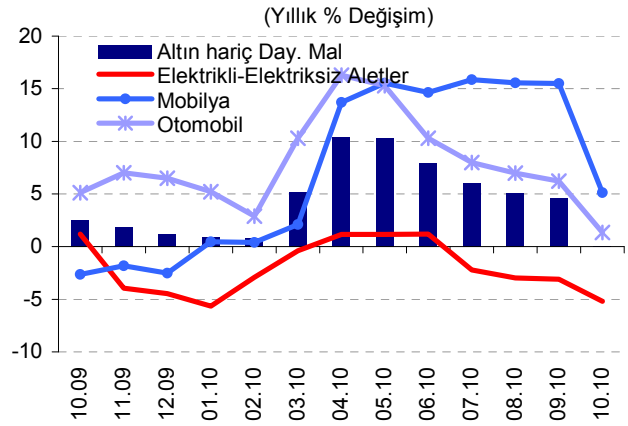
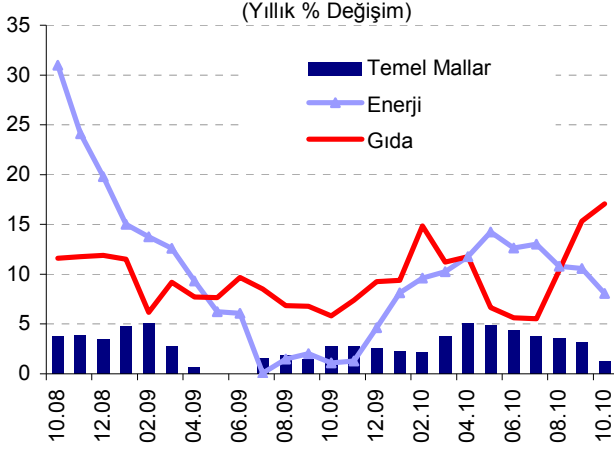
EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2010

Enerji fiyatları Ekim ayında yüzde 0,20 ile sınırlı bir oranda yükselmiştir. Söz konusu artışın belirleyicisi uluslararası petrol fiyatlarına bağlı olarak düşük oranda artan akaryakıt fiyatları olmuştur. Grup yıllık enflasyonu ise geçen yılın aynı döneminde önemli oranda yükselen elektrik tarifelerinin oluşturduğu bazın ortadan kalkmasıyla 2,5 puan azalarak yüzde 8,08 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Temel mal (gıda, enerji, alkollü içecekler, tütün ve altın dışında kalan mallar) fiyatlarının yıllık artış oranı yüzde 1,25 oranına gerilemiştir. Bu gelişmede, 2009 yılı içinde gerçekleştirilen geçici vergi ayarlamalarının oluşturduğu bazın sona ermesinin etkisi hissedilse de vergiden arındırılmış göstergenin yıllık enflasyonu gerilemeye devam etmiştir. Nitekim, bu dönemde dayanıklı mal (altın hariç) grubu fiyatları aşağı yönlü seyrini sürdürürken düşüş eğiliminin alt grupların geneline yayıldığı dikkat çekmektedir. Giyim ve ayakkabı grubunda ise yeni sezon fiyat artışları son yıllardaki mevsimsel ortalamaların altında kalmıştır.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ekim 2010	Ekim 2009	Ekim 2010	Ekim 2009
TÜFE	1,83	2,41	8,62	5,08
1. Mallar	2,36	3,00	10,37	4,96
Enerji	0,20	2,50	8,08	1,10
İşlenmemiş Gıda	7,96	5,87	31,28	13,18
İşlenmiş Gıda	1,19	0,50	5,04	0,01
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,41	3,29	5,63	6,16
Temel Mallar	2,06	4,00	1,25	2,77
Dayanıklı Mallar	-0,18	4,12	1,97	4,42
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,31	4,24	0,06	2,50
Yarı Dayanıklı Mallar	2,18	3,62	6,24	2,03
Dayanaksız Mallar	3,23	2,24	15,94	7,36
2. Hizmetler	0,30	0,76	3,73	5,42
Kira	0,40	0,47	4,01	5,70
Lokanta ve Oteller	1,08	1,24	9,61	7,48
Ulaştırma Hizmetleri	0,41	0,59	6,81	2,60
Diğer Hizmetler	-0,16	0,72	-0,06	5,31

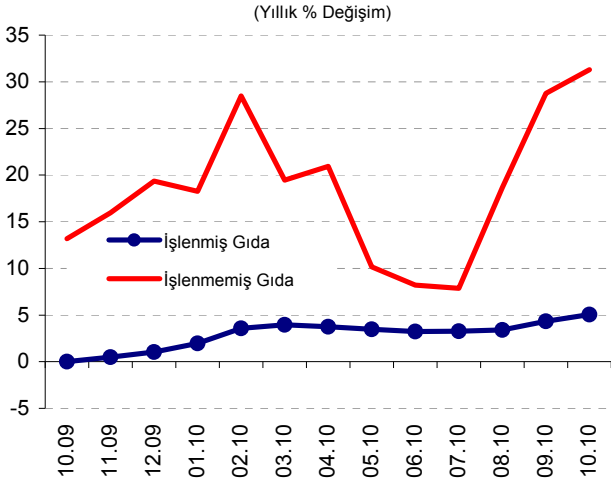
Kaynak: TÜİK, TCMB.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2010

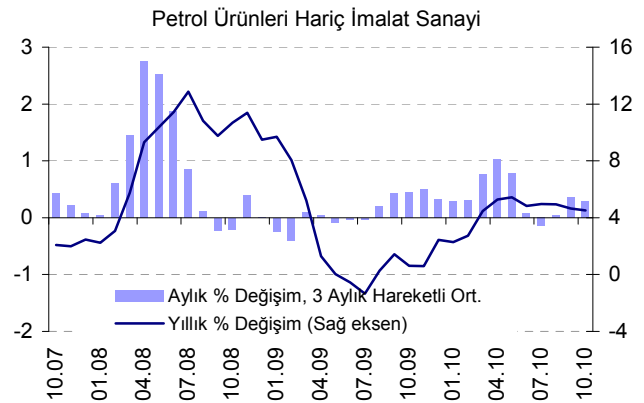
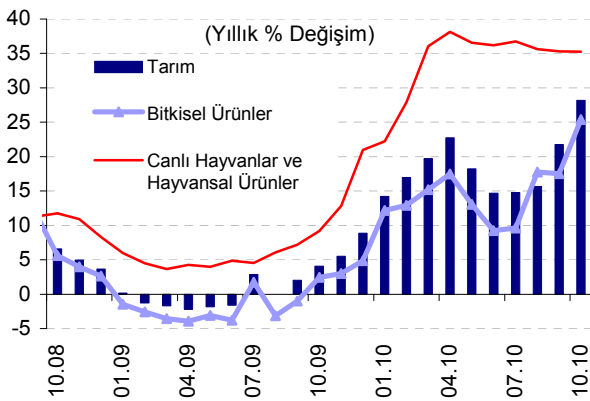

İşlenmemiş gıda fiyatlarındaki yükseliş Ekim ayında da sürmüştür. Bu yükselişte başta fiyatları keskin bir artış (aylık bazda yüzde 112,22) kaydeden domates olmak üzere sebze grubu fiyatları etkili olmuştur. Böylelikle söz konusu ürünün son iki ayda tüketici enflasyonuna yaptığı katkı 1,16 puan olmuştur. Sera ürünlerinin piyasaya girmesi ile ürün arzında gözlenmeye başlanan artış ile yakın dönemde domates fiyatlarında aşağı yönlü ciddi bir düzeltme gözlenebileceği belirtilmelidir.

Bu gelişmelere ek olarak, tavuk eti fiyatlarındaki azalışa (yüzde -5,60) karşın kırmızı et fiyatlarındaki artış (yüzde 1,60) devam etmiştir. Anılan artışların işlenmiş et fiyatlarına olan yansımaları ise bu dönemde hızlanmış ve işlenmiş et fiyatları yüzde 3,07 oranında artmıştır. Ayrıca, diğer işlenmiş gıda ürünlerinde de fiyat artışlarının son iki ayda hız kazandığı gözlenmektedir. Sonuç olarak, gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu 1,75 puan daha artarak yüzde 17,08 olmuş, böylelikle bu grubun yıllık enflasyona katkısı da 4,67 puana yükselmiştir.

...ÜFE...

Ekim ayında üretici fiyatları yüzde 1,21 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 9,92'ye yükselmiştir. Tarım fiyatları yüzde 6,59 ile oldukça yüksek bir oranda artmıştır. Bu gelişmede başta domates olmak üzere sebze grubu fiyatları belirleyici olurken, canlı hayvan fiyatlarında süregelen artışların hızlandığı dikkat çekmiştir. Ayrıca, buğday, arpa ve pamuk gibi imalat sanayine girdi teşkil eden ürünlerde de fiyat artışları sürmüştür.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

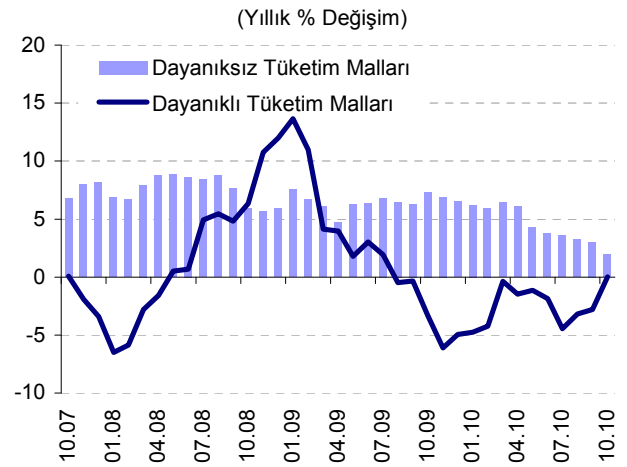
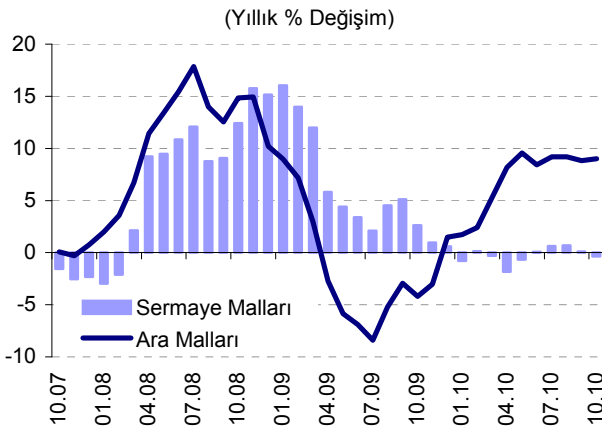
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2010

İmalat sanayi fiyatları ise bir önceki aya kıyasla değişmezken, petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatları tekstil ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yüzde 0,36 oranında yükselmiştir.

Üretici fiyatları gelişmeleri MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, ara malları ile sermaye malları grup fiyatlarının aylık bazda gerilediği, dayanıklı tüketim mallarında ise fiyatların yükseldiği gözlenmiştir. Bu artışta beyaz eşya ve mobilya imalatı fiyat gelişmeleri etkili olmuştur. Dayanısız tüketim malları fiyatlarında ise tekstil imalatı fiyatlarındaki artışlar beyaz et ve süt ürünleri imalatı fiyatlarındaki azalışlarla dengelenmiştir.

Sonuç olarak, tarım fiyatlarındaki artışlar tüketici fiyatlarına yüksek bir oranda yansımaya devam ederken, imalat sanayi fiyatlarından kaynaklanan belirgin bir baskı gözlenmemektedir.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Eki.09	Kas.09	Ara.09	Oca.10	Şub.10	Mar.10	Nis.10	May.10	Haz.10	Tem.10	Ağu.10	Eyl.10	Eki.10	Yıllık
Ara Malları	-0,41	0,63	0,89	0,28	0,66	3,06	1,80	0,00	-0,50	0,49	0,79	0,83	-0,22	9,02
Sermaye Malları	0,03	0,67	-0,15	-0,16	0,36	0,59	-0,72	-0,59	0,10	0,12	-0,18	0,04	-0,45	-0,37
Dayanıklı Tüketim Malları	-1,63	-0,01	0,43	-0,36	-0,92	0,28	-0,48	0,78	0,16	-1,64	0,49	0,13	1,23	0,03
Dayanısız Tüketim Malları	1,23	0,20	-0,02	0,12	0,54	0,73	0,45	-0,49	-0,51	0,29	-0,27	0,74	0,17	1,96
Enerji	-0,12	4,31	0,25	0,54	4,88	1,99	0,91	0,47	-0,93	0,68	2,45	-0,01	0,15	16,68

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Ekim Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,83	8,62	2,41	5,08
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	27,60	4,52	17,08	2,96	5,82
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,31	-1,10	23,77	0,14	20,95
Giyim ve Ayakkabı	7,30	7,63	4,33	8,39	0,32
Konut	16,83	0,19	5,32	2,12	2,67
Ev Eşyası	6,78	-0,12	1,19	2,51	0,33
Sağlık	2,55	0,14	0,10	0,06	2,61
Ulaştırma	13,90	0,39	6,22	2,11	2,74
Haberleşme	4,94	-0,63	-5,13	1,21	3,06
Eğlence ve Kültür	2,83	-1,14	-2,44	0,85	12,32
Eğitim	2,48	0,09	4,43	0,17	5,52
Lokanta ve Oteller	5,51	1,08	9,61	1,24	7,48
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,97	0,84	5,00	0,93	12,86

Kaynak: TÜİK.

Ekim Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	1,21	9,92	0,28	0,19
Tarım	17,07	6,59	26,71	1,13	5,52
Sanayi	82,93	0,01	6,47	0,10	-0,97
Madencilik	2,62	-1,17	8,61	-1,44	3,71
İmalat	72,95	0,08	5,15	0,16	-0,73
Elektrik, Gaz ve Su	7,36	-0,30	19,18	-0,24	-7,96

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.